

Justerat 2013-03-04

Marie Ljungberg Schött (M) och Roger Mogert (S)

§ 10

Rapport om barnfamiljer i Stockholms stad 2012 som saknar stadigvarande bostad

Dnr 3.1-0417/2012

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden godkänner rapporten.
2. Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna för kännedom.

Ärendet

I ärendet redovisas en kartläggning av antalet familjer med barn under 18 år som saknar stadigvarande bostad och som under september 2012 hade kontakt med socialtjänsten i Stockholm. Socialtjänsten i staden hade kontakt med 212 familjer med totalt 403 barn under den aktuella perioden, en minskning i förhållande till motsvarande räkning 2010. Till familjerna i kartläggningen ska dock läggas ytterligare 100 familjer som inte redovisats i enkätsvaren, men borde ingått i kartläggningen. Till nästkommande räkning ska en samlad redovisning kunna ges. Det totala antalet barnfamiljer som saknar ett stadigvarande boende är alltså minst 312 (320 år 2010).

De vanligaste orsakerna till familjernas boendesituation är att tidigare tillfälliga boenden har upphört. Inom Stiftelsen Hotellhem finns sedan 2009 genomgångslägenheter för barnfamiljer vilket har inneburit att familjer kan erbjudas mer långsiktiga boendalternativ. Även om kommunen har det yttersta ansvaret för att de som vistas i kommunen får det stöd och den hjälp som de behöver har socialtjänsten inget generellt ansvar för att lösa bostadssituationen för barnfamiljer.

Förslag till beslut

Ordföranden Marie Ljungberg Schött m.fl. (M), tjänstgörande ersättaren Patrik Silverudd (FP) och ledamoten Ewa Samuelsson (KD) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Roger Mogert m.fl. (S) och tjänstgörande ersättaren Jackie Nylander (V) framlade ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Ledamoten Stefan Nilsson m.fl. (MP) framlade ytterligare ett annat förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt detta förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen till beslut mot varandra.

Nämnden beslutade utan omröstning enligt ordföranden Marie Ljungberg Schött m.fl. (M), tjänstgörande ersättaren Patrik Silverudd (FP) och ledamoten Ewa Samuelsson (KD) förslag till beslut.

Reservation

Vice ordföranden Roger Mogert m.fl. (S) och tjänstgörande ersättaren Jackie Nylander (V) reserverade sig mot nämndens beslut enligt följande.

1. Socialnämnden bifaller i huvudsak förvaltningens förslag till beslut.
2. Därutöver anför nämnden följande.

Sedan 2004 har antalet barn i familjer som saknar stadigvarande bostad ökat från 327 barn till 402 barn år 2012. Till detta kommer ett visst mörkertal på minst 100 familjer som förvaltningen har identifierat. Detta gör att minskningen från 2010 års 455 barn framstår som marginell.

Som det ser ut så minskar andelen familjer i denna situation som har blivit avhysta, vilket skulle kunna tolkas som glädjande. Tyvärr verkar det dock vara så att många av dessa familjer aldrig har haft någon bostad som det går att avhyssa dem ifrån. Siffror som dessa pekar snarare på att samhället blir allt mer stängt och problemen flyttar utanför förvaltningens synfält.

Samma sak gäller det för frågan om självförsörjning. Siffrorna pekar på att fler är självförsörjande 2012 än 2010. Men det kan, vilket förvaltningen påpekar, bero på att den grupp som tidigare hade introduktionsersättning nu ingår i etableringsreformen och får ersättning från annan myndighet. Även här kvarstår de sociala problemen även om siffrorna pekar åt rätt håll.

Den vanligaste orsaken till frånvaron av en osäker boendesituation är den för kvinnor som förorsakats av separation eller familjevåld. Deras situation kan underlättas i vissa fall av en jourlägenhet. Dessa är dock bara en kortsiktig lösning som har ökat i sedan 2010. Även denna ökning är ett tecken på att bostadssituationen inte löses av alliansen i Stockholm.

Reservation

Ledamoten Stefan Nilsson m.fl. (MP) reserverade sig mot nämndens beslut enligt följande.

1. Socialnämnden beslutar att godkänna rapporten samt överlämna den till kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna.
2. Socialnämnden beslutar att utreda samtliga vräkningar de tre senaste åren där barn berörts, och med det som grund ta fram ett åtgärdsprogram för att förhindra vräkningar.

Antalet barn som vräks från sina hem i Sverige har minskat det senaste året, men i Stockholms stad går utvecklingen i rakt motsatt riktning. I Stockholm utsattes 27 barn för vräkning 2011, och 47 barn 2012, siffror som är mycket oroande. Antagandet att det ”beror troligtvis på hur hushållssammansättningen ser ut i familjerna” saknar egentlig grund. Det behövs en utredning av samtliga vräkningar de tre senaste åren där barn berörts för att se vilka åtgärder som hade behövts för att förhindra vräkningarna. Det underlaget kan användas som grund för ett åtgärdsprogram.

Mycket oroande är också att andelen familjer där den osäkra boendesituationen orsakats av separation eller familjevåld ökat markant. Det är nu den enskilt största förklaringen till en osäker bostadssituation, framförallt för kvinnor och barn, skriver förvaltningen. Stockholms stads kvinnofridsprogram för 2012-2014 anger tre målgrupper: Kvinnor som utsatts för våld i nära relation, barn som upplever våld eller andra övergrepp mellan närstående vuxna, samt män som utövar våld i nära relation. Det är av största vikt att arbetet med att implementera kvinnofridsprogrammet fortsätter och att insatser för samtliga målgrupper byggs ut.

Särskilt uttalande

Ordföranden Marie Ljungberg Schött m.fl. (M), tjänstgörande ersättaren Patrik Silverudd (FP) och ledamoten Ewa Samuelsson (KD) lämnade följande särskilda uttalande.

Stockholms stad arbetar tydligt med vräkningsförebyggande arbetet där barnperspektivet är mycket betydelsefullt. Familjer med osäkra boendeförhållanden ska prioriteras och inga barnfamiljer ska behöva vänta mer än en vecka på att få budget- och skuldrådgivning. Stadens långsiktiga mål är att antalet vräkningar ska minska totalt och att inga barn ska drabbas av vräkning.

Stadsdelsnämnderna har ett ansvar för att ha handlingsplaner och ett strukturerat arbete för att motverka vräkningar. Genom en tidig kontakt och ett gott samarbete mellan socialtjänsten, Kronofogden samt kommunala och privata bostadsbolag finns det goda möjligheter att minimera antalet vräkningar. Det är även viktigt att sprida information riktad till mindre, privata, hyresvärdar om deras skyldigheter och inte minst om deras möjligheter till samverkan med socialtjänsten för ett vräkningsförebyggande arbete.

Rapporten om barnfamiljer som saknar stadigvarande bostad är viktig och gör det möjligt att följa utvecklingen, se tendenser och planera framåt. Det finns en brist på bostäder i Stockholms stad och det är angeläget att det finns lägenheter i hela staden. Alliansen arbetar ständigt med att hitta olika lösningar för att möta efterfrågan, både på kommunal och på nationell nivå.

Totalt sett har antalet familjer som socialtjänsten har haft kontakt med minskat från föregående år. Trots detta har den grupp som saknat stadigvarande boende längre än ett år ökat. Samtidigt ser vi att de som saknat boende mellan fyra och tolv månader har minskat. Rapporten visar att familjevåld är en ökande orsak. Detta pekar på att allt fler våga anmäla och lämna en otrygg situation, men det visar även vikten av att arbeta mot våld i familjen. Därför är det arbete som nu pågår med att implementera Stockholms stads program för kvinnofrid – mot våld i nära relationen oerhört viktigt. Staden bör än mer arbeta för att det är barnen och den som utsätts för våld som har rätten att bo kvar i den gemensamma lägenheten, då en flytt i många fall kan skapa ytterligare otrygghet.

Vid protokollet

Lisbeth Westerlund
sekreterare